

Ken Skates AS

Gweinidog yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd

---

13 Hydref 2020

Annwyl Ken,

Fel y soniodd Helen Mary Jones yn y Cyfarfod Llawn ar 7 Hydref, fel rhan o'n hymchwiliad parhaus i Adferiad o Covid-19, clywsom dystiolaeth [ddydd Mercher 7 Hydref](#) gan sectorau yr effeithir arnynt ar gyfer yr hirdymor gan gynnwys twristiaeth, lletygarwch, manwerthu a'r diwydiant gwallt a harddwch. Cyn cytuno ar yr adroddiad llawn, hoffai'r Pwyllgor ofyn am sicrwydd ar fater penodol a godwyd, sy'n gofyn am sylw prydlon, ac y deallwn eich bod chi eisoes yn ymchwilio iddo.

Amlygodd Victoria Brownlie o'r Ffederasiwn Gwallt a Harddwch Cenedlaethol (NHBF) effaith anghymesur y cyfyngiadau presennol o fewn y canllawiau ar wasanaethau cyswllt agos ar barlyrau harddwch. Mae'r canllawiau'n cynghori'n gryf yn erbyn triniaethau ar yr wyneb, sydd rhwng 50 a 70 y cant o'r triniaethau a gynigir gan y diwydiant harddwch, sef diwydiant sy'n cynnwys menywod 95 y cant.

Mae'r diwydiant gwallt a harddwch yn cyfrannu'n sylweddol at economi sylfaenol Cymru ac at iechyd a lles. Fodd bynnag, mae ei bwysigrwydd yn ymestyn y tu hwnt i hyn, ac amlygodd Victoria fod salonau a pharlyrau harddwch yn rym allweddol wrth ddenu pobl i'r stryd fawr, ac o'r herwydd maent yn creu nifer o ymwelwyr â busnesau eraill, ac maent hefyd yn aml yn gweithredu fel canolfannau cymunedol lleol.

Rheswm arall pam mae'r diwydiant yn hanfodol i economi Cymru yw am ei fod yn gyflogwr o bwys i fenywod. Mae'r mwyafrif o fusnesau gwallt a harddwch yn ficro-fusnesau sy'n eiddo i entrepreneuriaid benywaidd ac maent yn cefnogi menywod sy'n gweithio sydd â phlant.

Tynnodd Victoria Brownlie sylw at yr angen i newid y canllawiau yn gyson er mwyn sicrhau y gellir cynnig gwasanaethau diogel o ran Covid fel y gall busnesau gynhyrchu incwm eto. Roedd [tystiolaeth y Ffederasiwn Gwallt a Harddwch Cenedlaethol](#) hefyd yn annog bod angen gochel rhag unrhyw agwedd “wamal” o ran sut mae’r sector yn cael ei ddirnad a’i drin, a mynegodd bryder na chaiff y cyfraniad economaidd y mae’r sector yn ei wneud ei gydnabod bob amser.

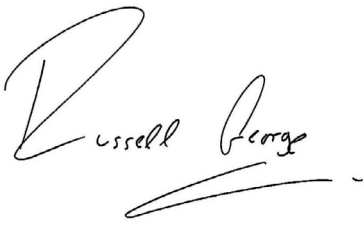
Fel y gwyddoch, o [lythyr](#) dyddiedig 7 Hydref atoch gan Victoria Brownlie, mae’r Ffederasiwn Gwallt a Harddwch Cenedlaethol wedi rhybuddio bod dros draean o fusnesau gwallt a harddwch yng Nghymru wedi dweud eu bod yn ansicr a fyddant yn goroesi y tu hwnt i’r Nadolig. Mae’r Ffederasiwn wedi dweud wrthym, os bydd y busnesau hyn yn methu parhau, nid yn unig y bydd trychineb o ran busnesau a oedd gynt yn llewyrchus yn cau, ond hefyd y risg y gallai fod angen i’r bobl a gyflogir ganddynt ar hyn o bryd droi at y ‘farchnad ddu’ am waith. Mae triniaethau gwallt a harddwch heb eu rheoleiddio yn beryglus i’r ymarferydd ac i gleientiaid.

Byddai’r Aelodau yn croesawu cael sicrwydd na ddangosir gogwydd anymwybodol o ran y rhywiau yn null gweithredu polisi Llywodraeth Cymru o ran y sector hwn. Nodwn, mewn ymateb i adroddiad diweddar y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau, sef ‘Amlygu’r materion: anghydraddoldeb a’r pandemig’, fod Llywodraeth Cymru wedi dweud y bydd asesiadau effaith pellach yn ymwneud â rheoliadau a chanllawiau o ran y coronafeirws yn cael eu cyhoeddi, ac y byddai yn “rhaid dysgu gwersi o ddyddiau cynnar y pandemig.”

Mae’r Pwyllgor yn croesawu eich ymateb i gwestiwn Helen Mary Jones yn y Cyfarfod Llawn a’ch ymrwymiad i edrych ar anghysonderau posibl yn y canllawiau o ran gwasanaethau cyswllt agos, a hoffai gael ei ddiweddarau am ganlyniad hyn. Hoffem, fodd bynnag, ofyn y cwestiynau a ganlyn hefyd:

- Pa ystyriaeth a roddwyd i effaith y canllawiau cyswllt agos hyn ar ba mor hyfyw yw busnesau yn y sector gwallt a harddwch?
- Sut mae’r canllawiau yng Nghymru ar gynnal triniaethau yn y ‘parth risg uchel’ yn cymharu â’r canllawiau yng nghaneddloedd eraill y DU?
- A ydych yn fodlon bod asesiad effaith digonol wedi’i wneud o’r cyfyngiadau parhaus hyn? a
- Chan fod angen adolygu’r canllaw hwn yn rheolaidd, beth yw’r broses ar gyfer cyflawni hyn?

Rwyf wedi copïo’r llythyr hwn at John Griffiths, yn ei rôl fel cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau.

A handwritten signature in black ink, reading "Russell George". The signature is written in a cursive style with a large initial 'R' and a long horizontal flourish at the end.

Russell George AS

Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau